

Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning
Médecins Sans Frontières Norway
Leger Uten Grenser Norge
2018

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2018	2017
Anskaffede midler			
Private innsamlede midler		402,048,159	391,182,717
Finans og investeringsinntekter		498,241	326,536
Andre inntekter		5,059,846	4,507,408
Brutto midler anskaffet til humanitære formål		407,606,246	396,016,661
Forbrukte midler			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Operasjonelle kostnader	11.12	312,363,709	314,468,351
- Informasjonsarbeid/temoignage		10,228,486	8,537,043
- Andre humanitære aktiviteter	12	1,079,132	1,060,376
Kostnader til innsamling av private midler		65,543,756	61,404,794
Kostnader til anskaffelse av offentlige prosjektmidler		0	172,697
Administrasjonskostnader	11.12	15,487,963	14,584,559
Sum forbrukte midler	6, 7, 11	404,703,047	400,227,820
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		2,903,199	(4,211,159)
Tillegg/reduksjon formålskapital			
Annen formålskapital		2,903,199	(4,211,159)
Sum disponert	4	2,903,199	(4,211,159)

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2018	2017
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Transportmidler	2	147,859	277,203
Oppussing	2	473,862	875,608
Maskiner og inventar	2	1,561,195	1,015,565
Sum varige driftsmidler		2,182,916	2,168,376
Sum anleggsmidler		2,182,916	2,168,376
Omløpsmidler			
Fordringer	9	20,309,313	25,693,753
Bankinnskudd, kontanter	3	79,790,875	78,088,367
Sum omløpsmidler		100,100,188	103,782,120
Sum eiendeler		102,283,104	105,950,496

Balanse pr. 31. desember

Egenkapital og gjeld

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2018	2017
Formålskapital			
Annen formålskapital	4	21 949 110	19 045 912
Sum formålskapital		21 949 110	19 045 912
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 379 143	4 369 477
Skyldig lønn og skattetrekk		8 101 579	7 479 144
Skyldige offentlige avgifter		2 699 014	2 233 538
Avsetninger til prosjekter	5	62 790 241	72 073 757
Renter prosjekt som skal tilbakebetales		0	365
Annen kortsiktig gjeld	10	364 017	748 303
Sum gjeld		80 333 994	86 904 584
Sum formålskapital og gjeld		102 283 104	105 950 496

Oslo, mandag 29 april 2019

Gunnhildur Arnadottir
Styremedlem

Evy Therese Dvergsdal
Styremedlem

Mali Ebrahimi
Styremedlem

Erlend Grønningen
Styremedlem

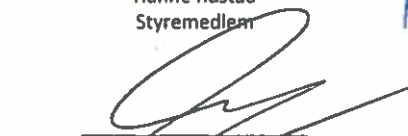

Sonja Kalsvik
Styremedlem

Jakob Bergvik Aure
Styremedlem/Treasurer¹

Henrik Vaaler
Nestleder/Styremedlem

Hanne Rustad
Styremedlem

Karine Nordstrand
Styreleder

Erwin Van't Land
Daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Kontantstrømoppstilling

Alle beløp i hele kroner

	2018	2017
Årets aktivitetsresultat	2,903,199	(4,211,159)
Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har likviditetseffekt		
Avskrivninger / Nedskrivninger	1,305,317	1,058,612
Investeringer, avhendelse og finansiering		
Kjøp driftsmidler	(1,319,857)	(819,470)
Andre endringer		
endringer i fordringer	5,384,440	(1,721,242)
endringer i leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	1,625,380	1,301,842
endringer i avsetning til prosjekter	(9,283,516)	(8,620,728)
andre tidsavgrensningposter	1,087,546	776,954
Sum andre endringer	(1,186,150)	(8,263,174)
Sum likviditetsendringer gjennom året	1,702,509	(12,235,191)
Likviditetsbeholdning 01.01	78,088,361	90,323,551
Likviditetsbeholdning 31.12	79,790,870	78,088,361
Likviditetsbeholdning 31.12 består av:		
Bankinnskudd, kontanter	79,790,875	78,088,367
Sum	79,790,875	78,088,367

Noter til regnskapet

31- Desember 2018

Alle beløp i hele kroner

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle beløp i notene er oppgitt i hele kroner dersom ikke annet er angitt.

Resultatregnskapet er klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Formålet med et aktivitetsregnskap er å vise alle anskaffede midler fordelt på hovedtyper, og hvordan disse er anvendt i løpet av regnskapsåret. Note 7 viser kostnader etter art.

Formålskapital benyttes i stedet for Egenkapital. Dette er i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Til forskjell fra andre virksomheter er denne kapitalen en kapital som skal brukes til organisasjonens formål og ikke til utdeling eller lignende.

Inntektsføring

Alle midler er innsamlet i Norge. Inntekter inntektsføres når de er opptjent, som regel på mottagelsestidspunktet.

Arvede midler inntektsføres når organisasjonen har juridisk rett til arven, det er rimelig sikkert at arven vil bli mottatt og verdien kan måles tilstrekkelig pålitelig. Vesentlig arv som ikke er inntektsført, opplyses i note. Se nærmere spesifisering i note 9.

Gaver i form av tjenester inntektsføres dersom fordelingen av gaven er målbar. Tilsvarende beløp føres som en kostnad under forbrukte midler.

Leger Uten Grenser har fram til 2016 mottatt offentlige tilskudd fra Norad og Utenriksdepartementet til spesifikke prosjekter, som normalt har varighet på 1 år. I 2016 bestemte Leger Uten Grenser Internasjonalt at vi ikke skal ta imot offentlige tilskudd fra EU, inkludert Norge, på grunn av avtalen mellom EU og Tyrkia. Denne avgjørelsen står fremdeles og vi har ikke mottatt noen offentlige tilskudd i 2018.

Leger Uten Grenser søker hvert år om kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i henhold til gjeldende tilskuddsordning for frivillige organisasjoner. Dette tilskuddet føres som en inntekt i sin helhet på mottagelsestidspunktet.

Klassifisering og fordeling av kostnader

I aktivitetsregnskapet klassifiseres kostnader i tre hovedgrupper: kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Alle kostnader tilhørende en aktivitet er henført til denne. Felleskostnader som kostnader til IT, lokaler, porto, telefon o.l. er fordelt mellom aktivitetene i forhold til antall årsverk knyttet opp mot de ulike aktivitetene.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som knytter seg til prosjekter, fordringer som tilbakebetales innen et år samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten er klassifisert som omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldsposter.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Endring i virkelig verdi resultatføres som finansinntekt/-kostnad. Leger Uten Grenser har ikke hatt noen plasseringer i markedsbaserte fond de siste årene.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler består av inventar, IT-utstyr og kontormaskiner samt oppussing av lokaler.

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost inkludert innkjøpskostnader, og avskrives over driftsmidlets levetid dersom denne er over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til fremtidige økonomiske fordeler, og kostnaden kan måles pålitelig.

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid etter lineær metode.

Pensjoner

Leger Uten Grenser regnskapsfører pensjonskostnader i henhold til Norsk RegnskapsStandard 6 Pensjonskostnader. Leger Uten Grenser byttet pensjonsordning i 2015 og har nå en innskuddsbasert pensjonsordning hos DnB Livsforsikring AS. For innskuddsordningen kostnadsføres innbetalt premie for aktuelt år. I 2018 ble premie på 2,1 millioner kroner kostnadsført. Årlig innbetaling til ordningen utgjør 4% av all lønn fra 0 G opp til 12 G. Per 31.12.2018 hadde vi 371 medlemmer i ordningen.

Kontantstrømpstilling

Noter til regnskapet

31- December 2018

Note 2 Varige driftsmidler

	IT-utstyr og inventar	Oppussing	Transport-midler	Sum 2018
Anskaffelseskost 01.01.	4,663,658	1,687,313	646,721	6,997,691
Tilgang kjøpte driftsmidler	1,269,078	50,779	0	1,319,857
Utrangerte driftsmidler	0	182,945	0	182,945
Anskaffelseskost 31.12.	5,932,736	1,921,037	646,721	8,500,493
Akkumulerte av-/nedskrivninger 01.01.	3,648,092	811,705	369,517	4,829,314
Årets av-/nedskrivninger	723,448	452,525	129,344	1,305,317
Akk. avskr./nedskr. utrangerte driftsmidler	0	182,945	0	182,945
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	4,371,540	1,447,175	498,861	6,317,576
Bokført verdi 31.12.	1,561,196	473,862	147,859	2,182,916
Årets av-/nedskrivninger	723,448	452,525	129,344	1,305,317

Lineære avskrivninger - økonomisk levetid

	3-5 år	10 år	3-5 år
		lht gjenstående levetid	

Note 3 Kontanter og bankinnskudd

	2018	2017
Kontanter og bankinnskudd	79,790,875	78,088,367
Av dette er følgende bundet:		
Skattetrekk for ansatte	2,229,072	1,998,627
Depositum	848,269	843,629
Renter som skal tilbakebetales	0	364
Sum bundne midler	3,077,341	2,842,620
Likvide midler disponibelt for Leger Uten Grenser	76,713,534	75,245,747

Note 4 Formålskapital

	Annen Formålskapital	Sum 2018
Formålskapital 01.01	19,045,912	19,045,912
Årets resultat	2,903,199	2,903,199
Formålskapital 31.12	21,949,111	21,949,111

Annen formålskapital består av hovedsaklig av reserver som i henhold til Internasjonal standard skal ligge på omtrent 3 måneders drift, samt private midler som vil bli allokert i 2019

Noter til regnskapet

31- Desember 2018

Note 5 Avsetning til prosjekter

Avsetning til prosjekter består nå kun av midler til privat finansierte prosjekter:

	2018	2017
Privat finansierte prosjekter	62.790,241	72.073,757
Sum	62.790,241	72.073,757

Note 6 Personalkostnader, antall årsverk m.m.

Personalkostnader	2018	2017
Lønnskostnader	53.723,217	47.323.632
Arbeidsgiveravgift	8.067,318	7.108.779
Pensjonskostnader	2.053,528	1.880.091
Andre personalkostnader	827.109	1.047.580
Sum	64.671.172	57.360.082

Antall årsverk/ansatte

I 2018 har Leger Uten Grenser lønnet totalt 164,1 årsverk, hvorav 40,4 årsverk er tilknyttet feltarbeid, 65,6 årsverk består av verve- og annen prosjektaktivitet og 55,1 årsverk er tilknyttet kontorstillinger. Organisasjonen har videre 3,0 årsverk tilknyttet internasjonale feltrelaterte prosjekter, som beredskapsgruppe samt støtte innenfor medisin, sikkerhet, HR og ledelse. Innsats fra frivillige og praktikanter utgjorde i 2018 omlag 7,8 årsverk. Lønnskostnader for feltarbeidere blir viderefakturert til de ulike operasjonelle sentrene i Leger Uten Grenser Internasjonalt og framkommer som en operasjonell kostnad.

Godtgjørelser daglig leder og styre

	Lønn	Pensjon	Andre ytelser	Styrehonorar	Sum 2018	Sum 2017
Daglig leder	870,108	34,804	6,348		911,260	885,999
Styret				280,902	280,902	279,844
Sum	870,108	34,804	-	280,902	1,192,162	1,165,843

Godtgjørelse til revisor

	2018	2017
Revisjonshonoraret er spesifisert som følger:		
Lovpålagt revisjon	94,750	91,250
Andre attestasjonstjenester	11,750	6.500
Sum	106,500	97,750

Alle beløp er inkl. mva.

* Lovpålagt revisjon i 2017 og 2018 er bokførte kostnader i de aktuelle årene. Det betyr at noe av kostnadene for revisjon i det aktuelle året er bokført i påfølgende år.

Noter til regnskapet

31- Desember 2018

Noto 7 Kostnadsartsinndeling av SUM FORBRUKTE MIDLER I aktivitetsregnskap

	2018	2017
Humanitær bistand		
- privat finansierte prosjekter	292,197,717	299,289,165
- offentlig finansierte prosjekter		0
Sum humanitær bistand	292,197,717	299,289,165
Tilskudd til MSF Internasjonalt	5,880,429	5,309,919
Personalkostnader (spesilisert i note 6)	64,671,173	57,360,082
Avskrivning varige driftsmidler (spesilisert i note 2)	1,305,317	1,058,612
Annen driftskostnad		
- fraktkostnader	218,926	132,663
- kostnader lokaler	2,904,856	2,507,148
- IT, inventar og utstyr	4,347,176	3,429,315
- reparasjon og vedlikehold	92,158	80,184
- innkjøpte tjenester/konsulenter	7,362,619	7,984,485
- kontorkostnader, telefon og porto	1,838,243	1,903,093
- møte- og kurskostnader	1,572,820	798,327
- reisekostnader	7,050,527	6,414,339
- reklamekostnader/innsamling av midler	13,273,382	12,286,283
- transaksjonskostnader	1,708,075	1,387,656
- andre kostnader	279,629	286,549
Sum annen driftskostnad	40,648,411	37,210,042
SUM	404,703,047	400,227,820

Noto 8 Leasingavtaler ikke balanseført

	Avtale inngått	Avtale utløper	Årlig leie inkl. mva
Kopimaskiner, Digiflow, 3 stk maskiner	21-10-16	31-12-22	70,672
Kaffemaskiner - Kaffegruppen, 2 stk maskiner	01-06-15	01-06-19	44,944
Frankeringsmaskin, Postrom Maskiner, avtalen avsluttes i januar 2019, må betale ut feb 2019	31-07-14	28-02-19	8,924

Noto 9 Fordringer

Leger Uten Grenser har pr. 31.12.18 mottatt testamentariske gaver som ikke er realisert. Disse er gjennomgått og vurdert og aktivert i den grad det er rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og at inntekten kan måles med tilstrekkelig pålitelighet. Leger Uten Grenser har dessuten mottatt testamentariske gaver der arven er fallt, men arvets størrelse ennå ikke er klarlagt. Disse gavene er ikke inntektsført da kriteriet om pålitelig måling ikke er oppfylt. Det er heller ikke mulig å sette et estimat for verdien av disse gavene.

	2018	2017
Testamentariske gaver aktivert pr 31.12.	10,360,024	13,053,881
Påløpne inntekter	718,397	2,697,736
Kundefordringer	7,467,964	7,158,891
Forskuddsbetalte kostnader	273,670	1,011,366
Andre fordringer	1,489,258	1,771,879
Sum fordringer	20,309,313	25,693,753

Noter til regnskapet

31- Desember 2018

Note 10 Annen kortsiktig gjeld

	2018	2017
Annen kortsiktig gjeld består av følgende poster:		
Påløpte kostnader	631,020	854,153
Avstemming kredittkort ansatte	-289,453	-105,850
Annen kortsiktig gjeld	22,450	0
Sum annen kortsiktig gjeld	364,017	748,303

Note 11 Formålsprosent og Innsamlingsprosent

Formålsprosenten

Formålsprosenten forteller hvor mye som faktisk er brukt på organisasjonens ideelle formål, og beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål" i forhold til "Sum forbrukte midler."

Administrasjonsprosenten beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Administrasjonskostnader" i forhold til "Sum forbrukte midler."

	2018	2017	2016	2015	2014
Administrasjonsprosent (andel av forbrukte midler)	3.8%	3.6%	3.0%	2.9%	2.6%
Formålsprosent (andel av forbrukte midler)	80.0%	81.0%	82.7%	82.7%	86.0%
Det resterende er kostnader til anskaffelse av midler	16.2%	15.4%	14.2%	14.4%	11.5%

Formålsprosenten har gått noe ned de siste par årene. Dette skyldes at Haaken midlene som vi mottok i 2008, ble ferdig allokert i 2016 samtidig som vi ikke lenger mottar offentlige midler. Dette fører også til at prosenten for kostnader til anskaffelse av midler har gått noe opp.

Innsamlingsprosenten

Lov om innsamlinger krever at minst 65 prosent av innsamlede midler skal gå uavkortet til det oppgitte formålet. Innsamlingskontrollen i Norge har i februar 2010 offentliggjort retningslinjer for beregning av nøkkeltallet "Innsamlingsprosenten".

Det beløp som er disponibelt for organisasjonens formål defineres som "Private innsamlede midler", med fradrag av "Kostnader til innsamling av private midler". Innsamlingsprosenten beregnes som disponibelt for formålet sett i forhold til private innsamlede midler.

	2018	2017	2016	2015	2014
Innsamlingsprosenten (disponibelt for formålet)	83.7%	84.3%	84.6%	81.0%	84.4%

Note 12 Nærstående parter

Leger Uten Grenser har i 2018 hatt transaksjoner med søsterorganisasjoner i Leger Uten Grenser internasjonalt. Transaksjonene består hovedsakelig av overførte prosjektmidler til de operasjonelle sentrene i Brussel og Barcelona. I tillegg overfører Leger Uten Grenser i Norge bidrag til drift av det internasjonale kontoret i Geneve og det operasjonelle senteret i Brussel. Lønnskostnader for feltarbeidere fra Leger Uten Grenser i Norge blir viderefakturert til de operasjonelle sentrene i Brussel, Amsterdam, Barcelona, Paris og Geneve. Under har vi listet opp totale prosjektmidler til våre operasjonelle sentre samt bidrag til drift av kontorene i Geneve og Brussel. Gjeld per 31.12 består av utestående prosjektmidler til de operasjonelle sentrene.

	2018		2017	
	Kostnad	Gjeld 31.12	Kostnad	Gjeld 31.12
Prosjektstøtte og bidrag til operasjonelle sentre og MSF International	298,078,146	62,790,241	304,599,084	72,073,757
Sum transaksjoner med nærstående parter	298,078,146	62,790,241	304,599,084	72,073,757

Leger Uten Grenser har i 2018 ikke hatt noen transaksjoner med andre nærstående parter, som medlemmer av styret og ledelsen.